

OBČINA TRŽIČ
GORIŠKA POKRAJINA

Statut

Občine Tržič

Sprejet s sklepom občinskega sveta
št. 14/39 iz dne 19. junija 2003

Spremenjen s sklepom občinskega sveta
št. 18/84 iz dne 28. julija 2005, v veljavi od
2. septembra 2005

Spremenjen s sklepom občinskega sveta
št. 19/60 iz dne 21. junija 2007, v veljavi
od 14. septembra 2007

KAZALO

I. ODDELEK SPLOŠNA IN PROGRAMSKA NAČELA.....	5
I. POGLAVJE.....	5
1. člen Samouprava skupnosti.....	5
2. člen Avtonomija in prilagoditev občinske ureditve.....	6
3. člen Splošne smernice za organizacijo občine.....	6
II. POGLAVJE FUNKCIJE.....	7
4. člen Vloga in splošne pristojnosti.....	7
5. člen Zaščita posameznikov in skupnosti.....	7
6. člen Zaščita in spodbujanje družbenih skupnosti.....	8
7. člen Varstvo zdravja in zagotavljanje življenjske kakovosti.....	8
8. člen Zaščita narave, zgodovinske in umetnostne dediščine.....	8
9. člen Promocija kulture, športa in prostega časa.....	9
10. člen Ustroj in izraba teritorija.....	10
11. člen Gospodarski razvoj.....	11
12. člen Ozemeljsko, ekonomsko in socialno načrtovanje. Poslovno sodelovanje.....	11
13. člen Ozemeljski preustroj.....	12
14. člen Soudedeležba.....	12
15. člen Funkcije in odnosi z občani. Decentralizacija.....	13
16. člen Izvajanje načela subsidiarnosti.....	13
17. člen Poenostavitev upravnih in dokumentacijskih postopkov.....	13
18. člen Območje, prapor in grb.....	14
II. ODDELEK OBČINSKI ORGANI.....	14
19. člen Organi.....	14
I. POGLAVJE OBČINSKI SVET.....	14
20. člen Umestitev.....	14
21. člen Programske smernice mandata.....	15
22. člen Svetniške skupine.....	15
23. člen Svetniške komisije.....	16
24. člen Sklic sveta.....	17
25. člen Predsednik občinskega sveta.....	17
26. člen Delovanje občinskega sveta.....	18
27. člen Svetniki.....	18
28. člen Razpust sveta.....	19
29. člen Pristojnosti sveta.....	19
30. člen Javnost volilnih stroškov.....	21
II. POGLAVJE OBČINSKI ODBOR.....	21
31. člen Sestav.....	21
32. člen Imenovanje občinskega odbora.....	21
33. člen Zaporednost imenovanja odbornikov.....	21
34. člen Sklic in delovanje odbora.....	22
35. člen Pristojnosti odbora.....	22

III. POGLAVJE ŽUPAN.....	23
36. člen Župan.....	23
37. člen Pristojnosti v svojstvu upravnega organa.....	24
38. člen Pooblastila in začasno nadomeščanje.....	25
39. člen Podžupan.....	25
40. člen Pristojnosti v svojstvu nadzornega organa.....	25
41. člen Organizacijske pristojnosti.....	26
42. člen Pristojnosti državne službe.....	26
43. člen Predlog o nezaupnici.....	26
III. ODDELEK BIROKRATSKI ORGANI IN NJIHOVA UREDITEV	27
44. člen Organizacijska načela.....	27
45. člen Osebe.....	28
46. člen Direktor.....	28
47. člen Tajnik.....	29
48. člen Vodstvo.....	29
49. člen Ureditev vodstvenih služb.....	31
50. člen Ocenjevalna enota.....	31
IV. ODDELEK STORITVE IN ZDRUŽENJA.....	32
I. POGLAVJE STORITVE.....	32
51. člen Krajevne javne storitve.....	32
52. člen Krajevne javne službe gospodarske važnosti.....	32
53. člen Posebna podjetja in ustanove.....	33
II. POGLAVJE OBLIKE ZDRUŽEVANJA IN SODELOVANJA.....	33
54. člen Dogovori.....	33
55. člen Konzorciji.....	34
III. POGLAVJE SPLOŠNE ODREDBE O ZAVODIH, PODJETJIH, USTANOVAH IN DRUŽBAH Z OBČINSKO SOUDELEŽBO.....	34
56. člen Cilji.....	34
57. člen Imenovanje in preklic imenovanja predstavnikov občine.....	34
58. člen Usmerjevanje in nadzor.....	35
V. ODDELEK SOUDELEŽBA OBČANOV IN PROSOJNOST UPRAVNEGA DELA.....	35
59. člen Sodelovanje občanov.....	35
I. POGLAVJE VPOGLED IN POSTOPEK.....	36
60. člen Pravica vpogleda v akte in postopke.....	36
61. člen Smernice o vpogledu v akte.....	36
62. člen Upravni postopek.....	36
63. člen Obvezna utemeljitev aktov.....	37
64. člen Statut pravic davkoplačevalcev-Pravica do zahteve po pojasnilu in porok davkoplačevalcev.....	37

II. POGLAVJE POSVETOVANJA.....	37
65. člen Posvetovanje.....	37
66. člen Pristojnosti občinskih konzult.....	38
67. člen Pristojnosti rajonskih svetov.....	38
68. člen Posvetovalni forumi.....	39
69. člen Izsledki posvetovanja.....	39
III. POGLAVJE REFERENDUM.....	40
70. člen Posvetovalni referendum.....	40
71. člen Zahteva po referendumu.....	40
72. člen Sprejem zahteve po referendumu.....	40
73. člen Predpisne smernice za referendum.....	41
74. člen Zadeve, o katerih se ne more izreči referendum.....	41
IV. POGLAVJE ZAHTEVKI, PETICIJE IN PREDLOGI.....	42
75. člen Upravičenost.....	42
76. člen Oblike vlaganja in obravnave.....	42
V. POGLAVJE OBČANOV PRAVOBRANILEC.....	42
77. člen Občanov pravobranilec. Imenovanje, trajanje mandata.....	42
78. člen Pristojnosti občanovega pravobranilca.....	43
79. člen Preklic imenovanja. Oprostitev od obveznosti.....	44
80. člen Operativni stroški. Doklade.....	45
VI. ODDELEK FINANCE IN RAČUNOVODSTVO.....	45
81. člen Računovodstvo, finančna dejavnost in viri.....	45
82. člen Proračun, finančno načrtovanje in obračun.....	45
83. člen Premožanje.....	46
84. člen Gospodarsko-finančni pregled.....	46
85. člen Opravljanje nalog.....	47
86. člen Prijave svetnikov glede upravnih zadev.....	48
87. člen Nadzor upravljanja.....	48
VII. ODDELEK PREHODNI IN KONČNI PREDPISI.....	48
88. člen Spremembe statuta.....	48
89. člen Začetek veljavnosti.....	48

I. ODDELEK

SPLOŠNA IN PROGRAMSKA NAČELA

I. POGLAVJE AVTONOMIJA

1. člen Samouprava skupnosti

1. Skupnost, ki oblikuje občino Tržič, je avtonomna v skladu z načeli, ki jih zagotavljajo Ustava, Enotno besedilo zakonov o ustroju krajevnih ustanov, sprejeto z zakonskim odlokom št. 267 iz dne 18. avgusta 2000 (v nadaljevanju se navaja kot Enotno besedilo), ter deželni zakoni in pričujoči statut.
2. Občina zastopa skupnost in v tem svojem delovanju na družbeni in upravni ravni zasleduje vrednote svobode, demokracije, nepristranskosti, solidarnosti, enakih možnosti, širi kulturno rast, življenjsko kakovost, varstvo okolja in podpira delavnost ter pobude za njen napredek.
3. Ureditev in statut spodbujata občane k dejanskemu, svobodnemu in demokratičnemu sodelovanju pri občinskih dejavnostih za napredek skupnosti in za jamčenje njene varnosti in državlanskega sožitja.
4. Občina ščiti kulturne, družbene in okoljske vrednote, ki predstavljajo zgodovinsko dediščino in izročilo skupnosti; te usmerjajo njen napredek in prenovu, iz katerih naj se izoblikujejo pogoji za sedanjost in prihodnost, vredni njene preteklosti.
5. Občina priznava vrednote odpornišтва in državnega življenja, kot izhaja iz italijanske ustave. Priznava mir za temeljno pravico posameznikov in narodov.
6. Tržič je mesto usmerjeno v Evropo. Aktivno sodeluje pri gradnji nove združene, demokratične in zvezne Evrope. 27.maja 1944 je občina Tržič pristopila s podpisom v Aalborgu na Danskem k Listini evropskih mest za trajen in uravnotežen razvoj, znani kot Aalborška listina. Slednji prilagaja svojo upravo, ki temelji na načelih trajnostnega razvoja, tj. razvoja, ki naj v času zadosti potrebam celotne človeške družbe, vendar v spoštovanju okolja.
7. Skupnost izraža svoje izbire, ki razkrivajo njene temeljne koristi, posredno: z volilnimi organi, ki jo predstavljajo, in s predlogi, sodelovanjem in posvetovanjem, ki jih določata Enotno besedilo in pričujoči statut. Občinska uprava se namreč zavzema za koristi skupnosti.

2. člen

Avtonomija in prilagoditev občinske ureditve

1. Občina ima statutarno, normativno, organizacijsko, davčno in finančno avtonomijo; njeni organi jo izvajajo v zavesti, da so jim dane pristojnosti in dolžnosti izvajanja, zato da jamčijo občanom pravice, navedene v prejšnjem členu.
2. Izvajanje avtonomije omejujejo načela, ki jih zakonodaja o ustroju krajevnih ustanov opredeljuje kot nepreklicna. Tem načelom mora po novih zakonih občinski svet uskladiti pričujoči statut v roku 120 dni.
3. Občinski svet in odbor, vsak skladno s svojimi pristojnostmi, pregledata veljavne občinske pravilnike in jih uskladiata z načeli v prejšnjem odstavku navedenih zakonov, s pričujočim statutom in z zakonodajo, ki pripisuje nove dolžnosti.

3. člen

Splošne smernice za organizacijo občine

1. Pričujoči statut je temeljni akt, ki jamči organizacijsko izvedbo avtonomije občine, zagotavlja usklajevanje pristojnosti svojih organov in usmerja izvajanje funkcij, ki jih občini pripisuje ustroj.
2. Za institucionalno utrditev občine, ki predstavlja predpogoj za gospodarski razvoj in družbeni napredek skupnosti v izvajanju principa avtonomije, sodelujejo upravni organi, občinski svet, župan in odbor usklajeno v namenih, ciljih in operativni solidarnosti, ki naj pripomore k udejanjenju programskih smernic mandata ter zaščiti interesov in pravic prebivalstva.
3. Z vzajemnim in predhodnim obveščanjem o pobudah splošnega interesa, ki jih občinski svet in odbor nameravata uresničiti, zagotavljata župan in predsednik občinskega sveta usklajenost delovanja politično-institucionalnih organov.
4. Politični in upravni nadzor ter preverjanje uresničevanja programskih smernic izvaja občinski svet, upoštevajoč pri tem operativne postopke, ki jih določata pričujoči statut in pravilnik. Nadzor zagotavlja primerjanje doseženih rezultatov z zastavljenimi cilji ter zasledovanje morebitnih ovir, zamud in rešitev v duhu tistega sodelovanja, ki je navdihnilo skupno pripravo programov in ki jamči, da se ti udejanijo skladno s kriteriji učinkovitosti, gospodarnosti, optimiziranja razmerja med stroški in dobički, tudi preko potrebnih takojšnjih korektivov.

II. POGLAVJE FUNKCIJE

4. člen Vloga in splošne pristojnosti

1. Občina je ustanova s splošno pristojnostjo; zastopa koristi prebivalstva na svojem teritoriju in mu zagotavlja zaščito in promocijo, ki sta primarna cilja političnega in družbenega prizadevanja njenih organov in njenega ustroja. Skupnosti jamči uživanje zasebnih in skupnih svoboščin, ki so temelj avtonomije.
2. Občini pripadajo vse upravne funkcije, ki zadevajo prebivalstvo in občinsko ozemlje, predvsem organiziranje socialnih storitev za posameznike in za skupnost; poleg tega urejanje, zaščita in ustrezna izraba ozemlja ter gospodarski razvoj.
3. Občina ima lastne funkcije. Izvaja pa tudi funkcije, ki so ji po načelu subsidiarnosti poverjene od države in avtonomne dežele. Svoje funkcije uresničuje z dejavnostmi, ki jih lahko avtonomna pobuda občanov in njihovih združenj ustrezno izvaja.
4. Spodbuja razne oblike sodelovanja z bližnjimi teritorialnimi stvarnostmi v spoštovanju posameznih avtonomij in v skladu z načeli Evropske listine o krajevnih avtonomijah, podpisane v Strasbourgu 15. oktobra 1985 in ratificirane z zakonom št. 439 iz dne 30. decembra 1989; pospešuje mednarodno sodelovanje z drugimi krajevnimi skupnostmi tudi s pobratenjem.

5. člen Zaščita posameznikov in skupnosti

1. Občina priznava pomembnost vsakega posameznika ter zagovarja in uveljavlja pravice, ki jih vsaki osebi jamčijo ustava in zakoni. Ščiti dostojanstvo posameznika, osebno svobodo in varnost ter podpira izboljšanje njegovega osebnega in družbenega položaja. Predstavlja in ščiti koristi lastne skupnosti ne glede na spol, raso, narodno pripadnost, jezik, veroizpoved, politično prepričanje, osebni in družbeni položaj. Vse pobude in posegi morajo temeljiti na načelih nepristranskosti in solidarnosti.
2. Zavzema se za civilno, družbeno, gospodarsko rast skupnosti in za enake možnosti razvoja vsakega posameznega občana. Posebno pozornost in prednost namenja osebam, ki živijo v stiski in revščini ter družbenim izobčencem. Občina še posebej skuša uveljaviti svojo vlogo pri spodbujanju zaposlenosti in uveljavljanju pravice do stanovanja; navedene cilje skuša uresničiti tudi z ustanovitvijo stalne konzulte za enake možnosti moškega in ženske in s solidarnostjo do šibkejših.

6. člen

Zaščita in spodbujanje družbenih skupnosti

1. Občina ščiti in spodbuja nastajanje samostojnih neprofitnih družbenih skupnosti, v kolikor so posebno ugodno okolje za razvoj posameznika in skupnosti. Občina podpira razvoj tretjega sektorja No Profit in namenja posebno pozornost raznim združenjem, organizacijam prostovoljcev, neprofitnim organizacijam, ki delujejo v družbeno korist, in spodbuja družbeno sodelovanje.
2. V korist oseb, opredeljenih v prejšnjem odstavku, spodbuja sprejem ustreznih olajšav in nastanek struktur, storitev in objektov; v skladu z zakonskimi predpisi ter na podlagi posebnih predpisov zagotavlja urejen in pravičen dostop do teh. Spodbuja širjenje kulture prostovoljstva in socialne solidarnosti, posebno s pritegovanjem mladih, tudi v obliki prostovoljne civilne službe.
3. Občina omogoča posvetovanje z občani z ustanavljanjem posvetovalnih konzult po sektorjih.

7. člen

Varstvo zdravja in zagotavljanje življenjske kakovosti

1. Občina prispeva v okviru svojih pristojnosti k jamčenju pravice do zdravja in spodbuja ter uvaja pobude za izboljšanje življenjske kakovosti skupnosti. Izvaja pomembne preventivne pobude in se poslužuje ustreznih sredstev za udejanjenje omenjene pravice. S posebno pozornostjo se zavzema za zdravo ter varno okolje, prav takšna delovna mesta ter za okrepitev družbene odgovornosti podjetij ki poslujejo na območju – zlasti sledi problematiki v zvezi z azbestom, ki bremenjuje družbo in je vzrok visokih človeških žrtev posameznikov in družbe. Prav tako si prizadeva za varstvo materinstva in otroštva, starostnikov in prizadetih ter za vzpostavitev učinkovitega sistema zdravstvene in socialne oskrbe ter preventive in prehrambene vzgoje.
2. Socialni in zdravstveni posegi, ki jih predvidevajo področni predpisi, družbeno vključevanje in pravice oseb s posebnimi potrebami so usklajeni s krajevnimi socialnimi, zdravstvenimi in vzgojnimi službami ter s službami za dejavnosti v prostem času. Oseb s posebnimi potrebami so usklajeni s krajevnimi socialnimi, zdravstvenimi, vzgojnimi službami ter s službami za dejavnosti v prostem času. Njihovo delovanje je urejeno po pravilniku.

8. člen

Zaščita narave, zgodovinske in umetnostne dediščine

1. Za občino sta temeljni vrednoti okolje in krajina, zato po potrebi ustrezno ukrepa za

zaščito tal in talnine, za odpravo vzrokov zračne, vodne in zvočne onesnaženosti. Oblike okoljske zaščite prilagaja načelom okoljskega pravilnika, ki ga občinski svet odobri. Ščiti zgodovinsko, umetnostno, arheološko, paleontološko dediščino in jamči njeno uporabnost v korist skupnosti.

9. člen

Promocija kulture, športa in prostega časa

1. V skladu s svojo neposredno pristojnostjo občina zasleduje pravico do osnovnega izobraževanja ter do nižjega in višjega srednješolskega izobraževanja v sodelovanju s pokrajino. Glede na gospodarski razvoj teritorija spodbuja in podpira v sodelovanju z višješolskimi zavodi, univerzo in pomembnimi deželnimi središči razvoj diplomskega in univerzitetnega izobraževanja.
2. Občina si prizadeva za ohranjanje kulturne dediščine tudi v jeziku, običajih in krajevnih tradicijah. Posebej namerava ovrednotiti krajevno kulturno stvarnost in vse manjšinske jezike s priznavanjem slovenskega jezika kot jezika narodnostne manjšine, ki je zgodovinsko prisotna na ozemlju občine. Ščiti, uveljavlja in spodbuja povezovanje kulturnih raznolikosti svojega območja.
3. V duhu evropeistične naravnosti, ki naj bi odpravila fizične meje in predsodke, namenja občina posebno pozornost italijanski narodnostni manjšini v Istri in Kvarneru. Spodbuja medsebojno sodelovanje organizacij ter združenj beguncev in narodnostne manjšine s projektom, ki naj prispeva k ohranitvi, zaščiti in uveljavitvi italijanskega jezika in kulture na severovzhodnem območju Jadrana. To je namreč zgodovinsko stičišče romanskih (italijanske, beneške ter furlanske) in slovanskih (slovenske in hrvaške) narodnih skupnosti.
4. Spodbuja kulturo miru in spoštovanja človekovih pravic, vzgojo in izobraževanje mladih; podpira mladinsko in ljubiteljsko športno udejstvovanje, rekreacijske dejavnosti in samoupravljanje prostega časa.
5. Občina priznava izobraževalno in vzgojno vlogo občinskega sveta otrok, ki predstavlja uvajanje odraščajočega prebivalstva v demokratično dejavnost in soudeležbo.
6. Krajevni skupnosti namenja potrebne kulturne storitve:
 - a) organizirano javno obveščanje in knjižničarstvo,
 - b) organizirano raznoliko ponudbo predstav,
 - c) muzejske zbirke, ki jih hrani in ponuja v ogled,
 - d) uveljavljanje upodabljalnih umetnosti.Navedeno ponudbo nudijo: občinska knjižnica, občinsko gledališče, mestni muzej teritorija in občinska razstavna galerija.

7. Priznava družbeni pomen živali v mestu in spodbuja širjenje kulture spoštovanja le-teh, pri tem vključuje v delo društva prostovoljcev za zaščito živali na teritoriju.
8. Občinski svet lahko s sklepom, ki sta ga sprejeli vsaj dve tretjini članov, podeli častno občanstvo italijanskim ali tujim osebnostim, ki ne prebivajo v občini.

10. člen

Ustroj in izraba teritorija

1. Občina se zavzema in uresničuje skladen ustroj teritorija v okviru načrtovanega razvoja človeških naselij, socialnih infrastruktur in industrijskih, turističnih ter trgovskih objektov in v okviru samostojne uporabe in/ali s sosednimi občinami usklajene uporabe okoljskih virov.
2. Urbanistično načrtovanje je temeljno sredstvo za zaščito teritorija, kot je omenjeno v 8. členu. Z ustreznimi predpisi zagotavlja ohranitev značilnosti naselja tako, da podpira in olajšuje ohranjevalno obnovo in preobrazbo mesta. Posebno pozornost namenja umikanju dejavnosti, ki so nezdružljive z naselji, na druga, za to določena občinska območja. Predvidena so posebna jamstva za omejitev gradnje v gričevnatih predelih ali v tistih, ki so podvrženi okoljskemu ohranjanju. S tem naj bi se zagotovilo ugotavljanje hidrogeoloških danosti in zaščitilo pokrajino pred posegi, ki bi lahko grobo in kvarno posegli v okolje. Pri tem se upoštevajo veljavni tozadevni predpisi.
3. Uresniči načrte za razvoj socialnega stanovanjskega gradbeništva s ciljem, da jamči pravico do stanovanja vsem občanom, tudi prizadetim, tako da spodbuja obnovo že obstoječih stavb z namenom, da bo mesto postalo brez pregrad.
4. Na podlagi potreb in prednosti, opredeljenih v skladu z načeli pričujočega statuta, načrtuje dela primarne in sekundarne urbanizacije.
5. Jamči pravico do mobilnosti vseh družbenih kategorij, še posebej šibkejših. Uresničuje koordiniran in trajen sistem splošne mobilnosti s predeli brez prometa in ga prilagaja nujam občanov ter vozačev.; upoštevajo se delovne, šolske, turistične in okoljske potrebe. Ureja mestni prometni načrt in pri tem spodbuja rabo javnega prevoza kot sredstva za trajnostno mobilnost.
6. Ureja ustrezne oblike hitre pomoči, kot je enota za civilno zaščito, ki nastopi ob naravnih nesrečah.
7. Občina Tržič izvaja kontrolo in nadzor na urbanističnem in gradbenem področju na podlagi zakonov in predpisov.

11. člen

Gospodarski razvoj

1. Občina ščiti in spodbuja trgovske, industrijske in obrtniške dejavnosti, tudi v združni obliki, z neposrednimi in/ali v sodelovanju s pristojnimi ustanovami in cehovskimi združenji; pri tem ohranja že obstoječe kmetijske danosti.
2. Prizadeva si za gospodarsko krepitev javnih in zasebnih industrijskih podjetij in za zaščito zaposlenosti le- teh.
3. Spodbuja in podpira preusmerjanje industrijskih in kmetijskih proizvodnih dejavnosti v racionalizacijo energetske porabe, v zmanjšanju negativnih posledic za človekovo zdravje ter okolje in v dopustno izrabo zemeljskih virov.
4. Ščiti, spodbuja in podpira razvoj obrtniških in umetnostnih dejavnosti s pobudami, ki naj okrepijo in ovrednotijo bodisi tradicijo bodisi mladinsko podjetništvo.
5. Spodbuja racionalno ureditev distribucijskega sistema z namenom, da se potrošniku nudijo čim funkcionalnejše in donosnejše storitve.
6. Podpira razvoj turističnih dejavnosti na obali in na tržiškem območju. Pri tem spodbuja prenavljanje in urejeno ter z varstvom okolja širjenje naprav in storitev. Dogovarja se tudi s cehovskimi združenji, ki prispevajo k izoblikovanju turistične ponudbe, z društvom Pro Loco, z javnimi in zasebnimi subjekti, kot to predvidevajo deželni in državni predpisi.
7. Podpira razvoj in širjenje pristanišča predvsem s posodabljanjem infrastruktur in z intermodalnimi storitvami.

12. člen

Ozemeljsko, ekonomsko in socialno načrtovanje. Poslovno sodelovanje.

1. Za uresničitev zastavljenih ciljev se občina poslužuje načrtovanja in poslovnega sodelovanja. V tem sklopu samostojno prispeva k določanju ciljev in pokrajinskih programov ter skladno s svojimi pristojnostmi skrbi za njihovo podrobno oznako in uresničitev.
2. Za izvajanje funkcij na optimalnem predelu območja uvaja občina oblike decentralizacije in sodelovanja z drugimi občinami. Pri tem spodbuja in/ali sklepa programske dogovore v skladu z Zakonom o uresnitvi del, posegov ali programov, ki zahtevajo celovit postopek usklajevanja in povezovanja dela mnogih sodelujočencev.
3. Občina spodbuja in sodeluje pri dogovorih s krajevnimi ustanovami območij, ki

imajo skupno zgodovinsko in kulturno izročilo in skupne teritorialne težnje. Vzajemno dopolnjevanje programov s primerjanjem in usklajevanjem prispeva k splošnemu harmoničnemu razvojnemu procesu.

13. člen

Ozemeljski preustroj

1. Za izboljšanje storitev v korist prebivalstva občina Tržič spodbuja konvencije z občinami na levem bregu Soče, s katerimi naj bi storitve v korist skupnosti postale čim učinkovitejše in po možnosti tudi čim cenejše, in to v skladu s predpisi Enotnega besedila, (30. Člen).
2. Obvezuje se za redno preverjanje možnosti in primernosti, da se sprejme nova ozemeljska ureditev v skladu s predpisi državnega in deželnega zakona; deluje soglasno s sosednimi občinami v zasledovanju skupne občinske oblasti.

14. člen

Soudeležba

1. Občina priznava v pravici občanov do soudeležbe pri funkcijah in pri upravnih odločitvah bistven pogoj za legitimnost lastnih dejanj.
2. Priznava ključno vlogo svobodnega in demokratičnega obveščanja v izvajanju pravice do svobodnega mnenja, do kritike in do soudeležbe ter si prizadeva za njihov obstoj in raznolikost. Navezuje ustrezne stike z agencijami za obveščanje in se poslužuje lastnih periodičnih sredstev obveščanja, ki zasledujejo čim širšo javno soudeležbo.
3. Sindikalne, družbene, društvene, cehovske in politične ustanove ima za subjekte, ki zastopajo občane in gospodarsko stvarnost.
4. Delovanje upravnih organov temelji na načelu vzpostavljanja odprtega, svobodnega in demokratičnega odnosa v duhu resničnega sodelovanja s skupnostjo; to naj omogoči vsem občanom uveljavljanje pravic in potrjuje vrednote vzajemne solidarnosti, kar je pogoj za civilno sožitje in družbeno napredovanje prebivalstva.
5. Občina, ki je občanom teritorialno najbližja ustanova, mora skrbeti, da posamezniki, družine in družbene skupnosti izvajajo svoje dolžnosti in naloge in so tako neposrednosoudeleženi pri dejavnostih občine.

15. člen

Funkcije in odnosi z občani. Decentralizacija

1. Pravila in predpisi urejajo izvajanje funkcij in organizacijo storitvenega sistema na način, ki omogoča prebivalstvu takojšnje, udobno, koristno in gospodarno uživanje nujenih storitev.
2. Prilagajanje ustroja zgoraj navedenim ciljem se uresničuje s programi, ki upoštevajo potrebe in stiske prebivalcev, zlasti tistih, ki zaradi starosti, fizičnih ali ekonomskih težav imajo otežen dostop do občinskih poslopij in do objektov, ki nudijo javne in zasebne storitve.
3. Ustrezen pravilnik opredeljuje stanje nesposobnih za delo, nepremožnih in potrebnih oseb, ki so oproščene povračila stroškov, ki jih zanje krije občina, in plačila občinskih pristojbin.
4. Občinski svet redno, najkasneje do 30. septembra vsakega leta, preuči morebitno potrebo po večji decentralizaciji upravnih, socialnih, kulturnih in rekreacijskih storitev v zvezi z rajonskimi stvarnostmi, z družbenimi potrebami in sorazmerno z razpoložljivimi sredstvi.

16. člen

Izvajanje načela subsidiarnosti

1. Med načela, ki urejajo izvajanje normativne in organizacijske avtonomije, upoštevajo občinski upravni organi načelo subsidiarnosti, ki ga zagovarjajo veljavni predpisi; slednjim so prilagojena pravila pričujočega statuta, pravilniki in občinski ustroj.
2. Občani, svobodno povezani v društva in družbene tvorbe, kot navedeno v členu 6, lahko izvajajo dejavnosti in nudijo storitve, ki so v pristojnosti občine na družbenem, kulturnem, športnem in okoljskem področju. Ustrezen pravilnik določa pogoje, ki jih morajo ponudniki izpolnjevati, določa vsebine in način preverjanja predstavljenih projektov, ki ga opravijo organi. Občina se pri tem drži ustreznih državnih in deželnih predpisov, ki urejajo tovrstne konvencije.

17. člen

Poenostavitev upravnih in dokumentacijskih postopkov

1. Občina izvaja navodila, ki jih določajo veljavni predpisi in njihove kasnejše spremembe. V okviru lastne avtonomije odreja čim širšo proceduralno in dokumentacijsko poenostavitev delovanja in ustroja upravnih organov, ki ga veljavna zakonodaja dovoljuje. Cilj tega prizadevanja je odprava vseh postopkov,

ki bremenijo prebivalstvo in gospodarstvo-proizvodne subjekte z obveznostmi in stroški brez koristi, ki bi bile sorazmerne z zahtevanimi stroški in odpovedmi. Rezultat mora biti prenovljena, enostavna, učinkovita in gospodarna organizacija občinskih dejavnosti, ki naj čim boljše izpolnjuje dolžnosti do občanov in gospodarsko-proizvodnih stvarnosti.

18. člen

Območje, prapor in grb

1. Območje občine Tržič meji z občinami Štarancan, Ronke, Doberdob v goriški pokrajini in z občino Devin –Nabrežina v tržaški pokrajini. Obseg območja opredeljuje Tehnična številčna karta Avtonomne dežele Furlanije-Julijske krajine.
2. Občina Tržič, ki je prejela srebrno vojaško odlikovanje za hrabrost, ima svoj prapor in grb, kot je razvidno iz priloženega osnutka, ter naziv "mesto" v skladu z grboslovno zakonodajo in z vladnim dekretom št. 11022 iz dne 1. aprila 1937.
3. V okviru državne zakonodaje ustrezni predpisi urejajo rabo prapora in grba ter izdajo dovoljenja za rabo grba na prošnjo ustanov in društev, ki delujejo na občinskem območju.
4. Sedež občine je v Tržiču, v občinski palači na Trgu republike 8.

II. ODDELEK

OBČINSKI ORGANI

19. člen

Organi

1. Upravni organi občine so občinski svet, občinski odbor in župan.

I. POGLAVJE

OBČINSKI SVET

20. člen

Umetiitev

1. Izvolitev občinskega sveta, trajanje njegovega mandata, število svetnikov in njihov

pravni položaj ureja zakon.

2. Svetniki nastopijo mandat ob razglasu volilnih rezultatov oziroma kakor hitro svet sprejme tozadevni sklep.
3. Mandat sveta traja do izvolitve novega, vendar je njegova vloga po objavi odloka, ki napoveduje volilne shode, omejena na sprejemanje nujnih in neodložljivih aktov. Slednji morajo navajati nujnost, ki je terjala njihovo sprejetje.
4. Prvi sklic občinskega sveta odredi župan najkasneje 10 dni po razglasitvi izvoljencev.
5. Kot prvo svet preuči potrditev župana in svetnikov. Nadalje izbere v svoji sredi predsednika in podpredsednika sveta, sprejme od župana prisego zvestobe italijanski ustavi in sporočilo o imenovanju odbora; med svojimi člani izbere z volitvami volilno komisijo.
6. Predsednik in podpredsednik zastopata večino in manjšino sveta. Izvoljena sta v istem volilnem postopku tako, da vsak svetnik lahko glasuje eno samo ime. Izvoljeni so svetniki, ki prejmejo največje število glasov.
7. Do imenovanja predsednika predseduje občinskemu svetu svetnik z najvišjim osebnim količnikom.

21. člen

Programske smernice mandata

1. Župan posreduje predsedniku najkasneje 10 dni po prvem zasedanju sveta in po povoljnem mnenju odbora programske smernice o posegih in načrtih za tekočo mandatno dobo.
2. Predsednik sveta takoj posreduje izvod županovega dokumenta vsem načelnikom svetniških skupin; ti, roku 10 dni lahko pismeno izrazijo predsedniku morebitne pripombe. Slednje takoj posreduje predsednik županu.
3. Na seji, ki sledi umestitveni, župan, po prehodnem posvetu z občinskim odborom, predstavi občinskemu svetu programske smernice o posegih in načrtih za tekočo mandatno dobo.

22. člen

Svetniške skupine

1. Svetniki se združujejo v skupine, katerih osnovanje, sedež sklica ter stike z občinskimi

organi in uradi ureja pravilnik občinskega sveta.

2. Ustanovljena je konferenca načelnikov skupin; njene funkcije in dejavnosti določa pravilnik občinskega sveta.

23. člen

Svetniške komisije

1. Za uresničitev aktov v lastni pristojnosti in za izvajanje nadzora se občinski svet poslužuje stalnih komisij za posamezna celovita področja; funkcije so pripravljalne in poročevalne. Vodje podpirajo delovanje komisij v skladu s predpisi občinskega sveta.
2. Občinski svet lahko poveri komisijam sestavo besedila sklepnih, predpisnih in usmerjevalnih aktov, o katerih se mora izreči z glasovanjem.
3. Komisije so ustanovljene v okviru sveta po proporcionalnem kriteriju, s čimer je zagamčeno zastopstvo vseh skupin. Cilji njihovega delovanja so navedeni v 1. oddelku pričujočega statuta, pravilnik občinskega sveta pa določa postopek, njihovo delovanje in seznanjanje javnosti z njihovim delom.
4. Z odstopanjem od načela zastopstva vseh svetniških skupin je lahko ustanovljena svetniška komisija za enake možnosti: navadno jo sestavljajo občinski upravitelji ženskega spola.
5. Zasedanja so javna, razen v primerih, ki jih predvideva pravilnik.
6. Za reševanje pomembnejših zadev so lahko ustanovljene nestalne svetniške komisije, katerih mandat se izteče s sestavo zaključnega dokumenta. Njihovo delovanje ureja pravilnik občinskega sveta.
7. Občinski svet ustanovi v svojem okviru svetniške komisije z nadzorno ali jamstveno vlogo. Predsedujejo jim opozicije.
8. Z absolutno večino svojih članov lahko občinski svet sestavi v svoji sredi preiskovalne komisije, ki naj preverjajo delovanje uprave.
9. Občinski svet ustanovi v svoji sredi programsko konferenco svetnikov, ki jo sestavljajo načelniki svetniških skupin, predsedniki komisij in podpredsednik. Predseduje ji predsednik sveta.
10. Pristojnosti, sestavo in delovanje komisij, ki jih obravnavajo 7., 8., in 9. odstavek, ureja pravilnik občinskega sveta.

24. člen

Sklic sveta

1. Pravilnik občinskega sveta določa način sklicanja občinskega sveta in predvideva oblike posvetovanja svetniških komisij in konference načelnikov skupin pred zasedanji sveta.
2. Zasedanj občinskega sveta se udeležujejo tudi zunanji odborniki: priznana jim je pravica do besede, ne pa do glasovanja.

25. člen

Predsednik občinskega sveta

1. V pristojnosti predsednika občinskega sveta so sklic, vodenje dejavnosti in dela sveta. Predsednik občinskega sveta predstavlja na institucionalni ravni občinski svet.
2. Ob začasni odsotnosti, zadržanosti ali odstopu predsednika skliče svet in mu predseduje podpredsednik ali svetnik z najvišjim količnikom oziroma svetnik, ki mu sledi.
3. Predsednik sveta prejema predloge, interpelacije, pisna vprašanja in priporočila; izvaja nadzor nad županom ali od slednjega pooblaščenim odbornikom glede spoštovanja rokov pri oddajanju odgovorov in preverja njihovo skladnost s predpisi pravilnika občinskega sveta.
4. Urad predsedstva občinskega sveta sestavljata predsednik in podpredsednik; njegova naloga je, da sestavi dnevni red zasedanj programske konference svetnikov in konference načelnikov skupin.
5. Predsednik usklajuje v sklopu programske konference svetnikov delo predsednikov komisij, skrbi za ustrezno in predhodno obveščanje svetniških skupin in posameznih svetnikov glede zadev, ki so predložene svetu.
6. Predsednik je porok avtonomije sveta pred izvršnim organom; zato ima organizacijsko, poslovno in računovodsko avtonomijo.
7. Spodbuja v svetu oblike jamstva in sodelovanja manjšin, kot jih predvideva statut.
8. V skladu s predpisi pričujočega statuta usklajuje sodelovanje sveta, župana in posameznih odbornikov pri prilagajanju in rednem preverjanju programskih smernic.
9. Na podlagi statuta in pravilnikov ureja delovanje sveta v zvezi s promocijo,

sodelovanjem in posvetovanjem z občani, in to tudi preko njihovih predstavništev.

10. Spodbuja katerikoli ukrep v prid zaščite pravic občinskih svetnikov, kot predvidevajo statut in pravilniki.
11. V skladu z zakonom in s statutom skrbi za redne stike sveta z organom za revizijo gospodarskega in finančnega poslovanja in z občanovim pravobranilcem.

26. člen

Delovanje občinskega sveta

1. Svet ima poslovno in organizacijsko avtonomijo: za delovanje le-tega obstajajo namenske strukture (službe, tajništvo, drugi uradi, tehnična oprema in finančna sredstva), ki jih ureja pravilnik.
2. Delovanje sveta ureja tozadeven pravilnik, sprejet z absolutno večino izvoljenih svetnikov.
3. Seje sveta so javne, izjeme določa pravilnik.

27. člen

Svetniki

1. Svetniki izvajajo lastne funkcije neodvisno od mandata in predstavljajo celotno občinsko območje. Posamič ali skupno imajo pravico do pobud v pristojnosti sveta in do izvajanja nadzora z vlaganjem pisnih vprašanj, interpelacij, predlogov in z vpogledom aktov.
2. Odgovore je treba podati v roku 30 dni od predložitve nadzornih aktov, v prvi sklicani seji sveta. Če se prej omenjeni rok ne spoštuje, so nadzorni akti objavljeni na oglasni deski občine za 15 dni. Istočasno, ob objavi na oglasni deski, predsednik občinskega sveta formalno zahteva od župana naj odgovori v prvi sklicani seji sveta. Če predsednik sveta v roku 10 dni od zahtevka ne prejme odgovora, je dolžan sklicati sejo sveta katere edina točka dnevnega reda je odgovor nadzornemu aktu. V primeru prekinitve delovanja v obdobju dopusta, se rok omenjene točke podaljša na podlagi obrazložene odločbe predsednika občinskega sveta na predlog konference načelnikov skupin.
3. Svetniki imajo dolžnost, da se udeležujejo sej sveta. Ob neopravičeni odsotnosti na treh zaporednih sejah, se jim odpove imenovanje. Odpoved izreče občinski svet uradno ali na zahtevo kateregakoli volilca občine v roku 10 dni, potem ko je svetnik prejel uradno obvestilo o predlagani odpovedi.

4. Občinski svetniki imajo pravico, da od občinskih uradov, tudi tistih za notranji nadzor, podjetij in od občine odvisnih ustanov prejmejo vsa obvestila in informacije, s katerimi razpolagajo in ki so svetnikom potrebne pri izvrševanju njihove funkcije. Dostop omogoča vsakemu svetniku, da lahko preko vpogleda v sprejete akte in ukrepe, pridobivanja obvestil in informacij, v celoti oceni delo občinske uprave, in torej zavestno opravlja funkcije usmerjanja in politično-administrativnega nadzorovanja, ki jih zakon dodeljuje svetu.
5. Občinski svetnik ima pravico, da od občinskih uradov, podjetij in od občine odvisnih ustanov prejme po utemeljeni zahtevi neformalne kopije sklepov in ukrepov, kar mu je potrebno za izključno rabo pri izvajanju mandata. Oproščen je plačila pristojbin, povračila stroškov in drugih bremen.
6. Svetniki so vezani na tajnost v primerih, ki jih posebej določa zakon.

28. člen

Razpust sveta

1. Občinski svet se lahko razpusti v primerih, ki jih predvideva zakon.

29. člen

Pristojnosti sveta

1. Svet je usmerjevalni organ s pristojnostjo politično-upravnega nadzora.
2. Pristojnosti sveta so omejene na naslednje temeljne dejavnosti:
 - a) statuti občine in posebnih podjetij, pravilniki;
 - b) programi, planska in programska poročila, finančni načrti, triletni načrti in letni seznam javnih del, letni in večletni proračuni z ustreznimi spremembami, obračuni, prostorski in urbanistični načrti z letnimi in večletnimi programi za njihovo izvedbo, morebitna odstopanja, mnenja o navedenih zadevah;
 - c) sporazumi med občinami ter občinami in pokrajino, ustanovitev in preoblikovanje združenj;
 - d) ustanavljanje, naloge in pravila za delovanje organov decentralizacije in neposrednega sodelovanja občanov;
 - e) neposreden prevzem javnih služb, ustanavljanje zavodov in posebnih podjetij, koncesije javnih storitev, udeležba krajevne ustanove v kapitalskih družbah, poverjanje dejavnosti in storitev;
 - f) določanje in urejanje davkov, pri tem je izvzeto odmerjanje odgovarjajočih

davčnih osnov; splošno urejanje tarif dobrin in storitev;

- g) smernice, ki jih morajo spoštovati javna podjetja, od občine odvisne ustanove in ustanove, deležne podpore ali podvržene nadzoru;
- h) najemanje posojil, ki niso izrecno predvidena v temeljnih aktih občinskega sveta, in izdajanje obligacijskih posojil;
- i) odločanje o stroških, ki bodo bremenili proračune naslednjih poslovnih let, razen stroškov za najem nepremičnin ter za trajno nudenje in dobavo dobrin in storitev;
- j) nakupi in odtujitve nepremičnin, nepremičninske menjave, zakupi in koncesije, ki niso izrecno predvideni v temeljnih aktih sveta ali ki ne obsegajo zgolj njihove izvršitve in ki vsekakor ne spadajo v vsakdanje vodenje funkcij in storitev v pristojnosti odbora, tajnika ali drugih funkcionarjev;
- k) določanje smernic za imenovanje občinskih predstavnikov pri ustanovah, podjetjih in zavodih ter imenovanje predstavnikov sveta pri ustanovah, podjetjih in zavodih, kot mu izrecno nalaga zakon.

3. Svet ne more poveriti te oblasti drugim organom.

4. Funkcija programiranja, ki pripada občinskemu svetu, se izraža posebno v sprejetju usmerjevalnega dokumenta, ki naj služi kot podlaga za večletni in letni predračun. Dokument mora prikazati domnevni celotni pretok razpoložljivih sredstev in splošne makro cilje, porazdeljene po področjih posameznih oddelkov. Pravilnik o računovodstvu določa način sestave in odobritve predračuna.

5. Svet sodeluje pri stalnem prilagajanju in rednem preverjanju izvajanja programskih smernic župana in odbora.

6. Občinski svet preverja vzporedno z ugotavljanjem izvedenih načrtov splošno uravnovešenost bilance, kot določajo zakoni. Občinski svet prilagaja načrte splošnim ukrepom predračuna, ki narekujejo preverjanje vseh prihodkov in odhodkov ter rezervnega sklada.

7. Pravilnik občinskega sveta jamči odboru dejansko sodelovanje in temeljito preučitev predlogov s porazdeljenim pregledom po področjih v pristojnih svetniških komisijah.

30. člen
Javnost volilnih stroškov

1. Pravilnik občinskega sveta ureja predračun in obračun stroškov kandidatov in kandidatnih list z namenom, da bi seznanil javnost s stroški, namenjeni volilni kampaniji za občinske volitve.

II. POGLAVJE
OBČINSKI ODBOR

31. člen
Sestav

1. Občinski odbor sestavljajo župan, in odborniki: teh je po številu največ 8 oziroma, če jih je manj, je to število najvišje, ki ga določa zakon. Odbor deluje pod vodstvom župana.

32. člen
Imenovanje občinskega odbora

1. Člane odbora, med katere sodi tudi podžupan, imenuje župan; postopek imenovanja, trajanje mandata in razpustitev občinskega odbora določa in ureja zakon.
2. Za odbornike so lahko imenovani tudi občani, ki niso člani sveta, ki pa imajo pogoje za kandidiranje in izvolitev za svetnika ter nimajo razlogov za nezdržljivost funkcij pri opravljanju dolžnosti občinskega svetnika.

33. člen
Zaporednost imenovanja odbornikov

1. Ob imenovanju odbornikov župan lahko razporedi imena po zaporedju, ki ga sam določi; v tem primeru to izrecno izjavi svetu, ko mu sporoči imenovanje odbora.
2. V primeru, da izjava, o kateri govori prejšnji odstavek, ni bila izražena, velja za prvega imenovanega odbornika anagrafsko najstarejši član.
3. V odsotnosti podžupana nadomešča odsotnega ali zadržanega župana, bodisi v njegovi vlogi vodje občinske uprave bodisi v vlogi vladnega zastopnika, v odborniškem seznamu prvi imenovani odbornik in po potrebi v seznamu sledeči odborniki.

34. člen

Sklic in delovanje odbora

1. Občinski odbor skliče župan; ta ga tudi vodi in določi točke dnevnega reda.
2. Zasedanja občinskega odbora niso javna, glasovanja pa so očitna. Pri obravnavi posebnih tem se zasedanj lahko udeležujejo brez pravice do glasovanja in po županovi odločitvi nečlani odbora. Ob glasovanju pa morajo zapustiti zasedanje.
3. Zasedanj se udeležuje generalni tajnik, ob odsotnosti ali zadržanosti slednjega pa podtajnik s posvetovalno, pomožno in zapisnikarsko funkcijo.
4. Zasedanje občinskega odbora je veljavno ob prisotnosti večine članov in ko so sklepi sprejeti z večino oddanih glasov.
5. Pri sprejemanju sklepov, ki zadevajo osebe, je potrebno tajno glasovanje, ko se izvaja diskrecijska pravica, osnovana na cenjenju lastnosti osebe in vrednotenju njenega opravljenega dela.
6. Občinski odbor deluje kolektivno in odgovarja občinskemu svetu za opravljeno delo.

35. člen

Pristojnosti odbora

1. Občinski odbor sodeluje z županom pri upravljanju občine in kolegialno sprejema sklepe. V njegovi pristojnosti je upravno delovanje, ki po zakonu ali statutu ne pripada zgolj svetu, županu, generalnemu tajniku, direktorju ali vodjam.
2. Sodeluje z županom pri izvajanju splošnih smernic sveta, letno (med odobritvijo obračuna) poroča svetu o opravljenem delu; svetu ponuja predloge in spobude; v upravnem, ekonomskem in premoženjskem vodenju deluje kolegialno z zasledovanjem učinkovitosti in finančnega ravnovesja.
3. Pristojnost občinskega odbora je sprejetje pravilnikov o uradih in službah v spoštovanju splošnih vodil, ki jih je določil svet.
4. Še posebej so odboru dodeljene naslednje zadolžitve:
 - a) prevzema pobudne, spodbudne in povezovalne vloge s svetom in ustanovami v sodelovanju;
 - b) predlaga svetu predpise, ki jih predvidevajo zakoni in statut;

- c) izbira v okviru upravnih diskrecijskih pravic: pri tem upošteva smernice sveta, navaja cilje in določa prednostne lestvice;
- d) določa pogoje in potrjuje konvencije z javnimi in zasebnimi subjekti, ki zadevajo dela, storitve in urbanistiko, če za to niso pristojni drugi organi;
- e) ob posvetovalnih referendumih ustanovi občinski volilni urad in preverja pravilnosti postopka;
- f) potrjuje načrte in predloge ukrepov, o katerih bo odločal svet;
- g) sprejema ali zavrača volila in donacije razen v primerih, so za to pristojni drugi organi;
- h) pooblašča župana, da se udeležuje jurisdikcijskega ali upravnega postopka kot tožnik ali kot tožena stran, da odobri transakcije;
- i) izvaja funkcije, ki jih dodeljujejo država, dežela ali pokrajina, ko jih zakon in statut izrecno ne dodeljujeta drugemu organu;
- j) odobri storne v bilanci in sprejema nujne sklepe glede sprememb proračuna ter predloži te svetu v odobritev v roku naslednjih 60 dni; v nasprotnem primeru izgubijo veljavnost;
- k) določa merilnike in načine ugotavljanja dosežene notranje ekonomske kontrole upravljanja;
- l) določa celotno kadrovsko zasedbo;
- m) dodeljuje vsakemu vodji delež iz občinskega proračuna za postopke ali enote postopkov sorazmerno s finančnimi viri in glede na stroške za osebe in tehnično opremo.

III. POGLAVJE

ŽUPAN

36. člen

Župan

1. Župan je odgovorni organ občinske uprave. Vodi upravo in predstavlja občino, sklicuje občinski odbor in mu predseduje, nadzoruje delovanje služb, uradov in izvajanje aktov.

2. Županov znak je tribarvni trak z grboma republike in občine, ki se nosi prek prsi in čez desno ramo.

37. člen

Pristojnosti v svojstvu upravnega organa

1. Župan imenuje člane občinskega odbora, o čemer seznani svet na prvi seji po volitvah. Z utemeljenim sporočilom svetu lahko prekliče imenovanje enega ali več odbornikov.
2. Predlaga svetu programske smernice za dejavnosti in načrte, uresničljive v mandatnem obdobju.
3. Župan je generalni predstavnik občine in se udeležuje sodnijskih ali upravnih postopkov kot tožnik ali kot toženec po predhodnem posvetu z občinskim odborom.
4. Vodi in usklajuje politično delovanje.
5. Z odborniki določi vsebino javnih izjav in se dogovori za stališča, ki jih o ustanovi nameravajo povedati odborniki.
6. V skladu s smernicami občinskega sveta spodbuja in uvaja pobude za programske sporazume z vsemi subjekti, ki jih predvideva zakon.
7. Predloži občinskemu svetu svojo morebitno ostavko.
8. Sklicuje shode za posvetovalne referendumе.
9. Izdaja odredbe, ki niso v pristojnosti drugih organov.
10. Spodbuja in prevzema pobude, ki naj zagotavljajo s cilji sveta in z izvajalnimi smernicami občinskega odbora usklajeno delovanje uradov, služb, ustanov in posebnih podjetij z občinsko sodelujočostjo.
11. Usmerja delo občinskega tajnika, generalnega direktorja in vodij po smernicah o delovanju in nadzoru nad celotnim upravljanjem vseh uradov in služb.
12. Določa urnik uradov in občinskih služb za javnost.
13. Sprejema vse druge ukrepe diskrecijskega, nekolegialnega ali upravljalnega značaja, ki po statutu niso poverjeni vodjam in/ali generalnemu tajniku in/ali direktorju.

14. Na podlagi smernic občinskega sveta in kriterijev dežele usklajuje in preureja urnike trgovin in javnih služb ter sporazumno s pristojnimi upravami na posameznih teritorijih, usklajuje in preureja uradne ure perifernih pisarn javne uprave.
15. Obvešča prebivalstvo o nevarnostih in ujmah.
16. Dodeljuje in določa vodstvene funkcije in zunanja sodelovanja, upoštevajoč oblike in kriterije, ki jih določata pravilnik o organiziranosti uradov in služb ter statut.
17. V skladu s smernicami sveta župan imenuje in prekliče imenovanje predstavnikov občine pri ustanovah, institucijah, posebnih podjetjih in družbah z občinsko soudeležbo.

38. člen

Pooblastila in začasno nadomeščanje

1. Župan lahko z lastnim ukrepom poveri vsakemu odborniku obravnavo določenih zadev ali načrtov s pooblastilom, da podpisuje akte, ki niso zaupani vodjam, pristojnim za upravno vodenje.
2. Župan lahko zamenja naloge in funkcije vsakega odbornika vsakokrat, ko iz usklajevalnih in funkcijskih vzrokov ima to za primerno.
3. Pooblastila in morebitne spremembe, omenjene v prejšnjem odstavku, morajo biti posredovani občinskemu svetu v pisni obliki.
4. Pri izvajanju poverjenih nalog odgovarja odbornik občini in tretjim osebam, in to v skladu s splošnimi pravili o odgovornostih.

39. člen

Podžupan

1. Izmed članov odbora župan izbere podžupana; ta ga nadomešča v primeru odsotnosti ali začasne zadržanosti in suspenzije.
2. Opravlja funkcijo župana v primeru ostavke, trajne zadržanosti, zapadlosti mandata ali smrti, in to do izvolitve novega sveta in novega župana.

40. člen

Pristojnosti v svojstvu nadzornega organa

1. V izvajanju svojih nadzornih funkcij ima župan neposreden dostop v vseh uradih in

službah do informacij in aktov, tudi zaupnih, in lahko odreja pridobivanje aktov, dokumentov in informacij pri posebnih podjetjih, ustanovah ali pri delniških družbah v občinski lasti, in to preko njihovih pravnih zastopnikov.

2. Izvaja akte, ki ohranjajo občinske pravice, in spodbuja neposredno ali preko občinskega tajnika ali direktorja če je ta imenovan preiskave in upravne kontrole nad celotnim delovanjem občine.
3. Župan spodbuja in uvaja pobude, ki zagotavljajo delovanje uradov, služb, posebnih podjetij, ustanov in družb v občinski lasti v skladu s cilji, ki jih je nakazal svet, in z izvršitvenimi smernicami, ki jih je izrekel občinski odbor.

41. člen **Organizacijske pristojnosti**

1. V izvajanju svojih organizacijskih funkcij odreja župan sklic občinskega odbora za preučitev pisnih predlogov tudi vsakega odbornika.
2. Sprejema interpelacije, pisna vprašanja in priporočila; njihov obravnavni postopek v sejni dvorani sledi pravilniku; na interpelacijo ali na pisno vprašanje z zahtevo pisnega odgovora župan ali pooblaščen odbornik odgovori v roku 30 dni.

42. člen **Pristojnosti državne službe**

1. Župan izvaja nadzor in izdaja navodila glede storitev v državni pristojnosti, ki jih predvideva zakon.
2. S pooblastilom anagrafskim in matičnim uradom izdaja na podlagi zakonov in predpisov potrdila o stanjih, ki so razvidni iz matičnih knjig ali drugih aktov in dokumentov v lasti občine.

43. člen **Predlog o nezaupnici**

1. Glasovanje občinskega sveta proti županovemu ali odborovemu predlogu nima za posledico njihovega odstopa.
2. Županu in odboru preneha mandat v primeru, ko je sprejet predlog o nezaupnici, izražen s poimenskim glasovanjem absolutne večine članov sveta.
3. Predlog o nezaupnici mora biti utemeljen in ga morata podpisati vsaj dve petini

pravnomočnih svetnikov, izvzet je župan. Obravnava se po 10 dneh in najkasneje do 30. dne po predložitvi. Če je predlog o nezaupnici sprejet, sledita v skladu z veljavnimi zakoni razpust sveta in imenovanje upravnega komisarja.

III. ODDELEK

BIROKRATSKI ORGANI IN NJIHOVA UREDITEV

44. člen

Organizacijska načela

1. Organizacijska ureditev občine jamči, da se pravilno in gospodarno upravljajo finančni viri in premoženje in pri tem upoštevajo načela transparence, nepristranskosti in doseganja optimalnosti v proizvodnih procesih, učinkovitosti in ekonomičnosti le-teh. Zagotavlja tudi ločitev med usmerjevalno in nadzorno funkcijo, ki pripada upravnim organom občine, ter upravljalno funkcijo, ki je poverjena vodjam.
2. V okviru teh načel ureja ustroj uradov in služb pravilnik, ki je v skladu s sledečimi organizacijskimi načeli:
 - a) jamčenje fleksibilne strukture, ki naj omogoča službam, da vsaka v lastnem okviru uvaja najustreznejši organizacijski model pri izvrševanju poverjenih nalog;
 - b) jamčenje skladnega delovanja raznih operativnih enot z uvajanjem oblik stalnega usklajevanja na birokratski ravni, ki ga omogoča ustanovitev konference vodilnih uslužbencev;
 - c) načrtovanje organizacijske enote, delovnih skupin, sestavljenih tudi iz kadrov drugih organizacijskih enot, pod vodstvom odgovornega za projekt, da se izvedejo specifične naloge in izredni ali časovno omejeni projekti ali vsekakor, ko bi ustanovitev stalne organizacijske enote ne pomenila gospodarne in učinkovite izbire.
 - d) vzpostavljanje sistemov operativne kontrole za preverjanje doseženih ciljev in ocenjevanje rezultatov;
 - e) jamčenje obsežnega notranjega in zunanjega informativnega sistema tudi v podporo vsemu navedenemu v prejšnjih odstavkih;
 - f) skrb za strokovnost osebja, ki naj se zasleduje z načrtovanjem in izpeljavo programov izobraževanja, spopolnjevanja in poklicnega usposabljanja.

45. člen

Osebj

1. V skladu z načeli iz prejšnjega člena ustrezen pravilnik ureja:
 - a) celotno kadrovske zasedbo;
 - b) organiziranost uradov in služb;
 - c) kriterije za dodelitev osebja posameznim organizacijskim enotam: pri tem se upoštevajo poleg profesionalnosti posameznikov tudi potrebe po fleksibilnosti in, posledično, po izpopolnjevanju in morebitnem poklicnem preusmerjanju ter interni mobilnosti; vse to je nujno za uresničitev fleksibilnega organizacijskega modela, o čemer govori člen;
 - d) postopke za zaposlovanje, uvajanje v poklic, službeno napredovanje, dodelitev kvalifikacij in osebnih prejemkov ter na splošno pravni status uslužbencev, vendar v skladu z zakonskimi predpisi in s kolektivno pogodbo;
 - e) odgovornost v skladu z zakonskimi in pogodbenimi predpisi.

46. člen

Direktor

1. Po predhodnem sklepu občinskega odbora župan lahko imenuje izven kadrovske zasedbe in s pogodbo za določen čas direktorja v skladu s kriteriji pravilnika o organizaciji uradov in služb. V pravilniku so določene tudi njegove naloge.
2. Za direktorja je izbrana oseba, ki uživa ugled in izkazuje strokovnost ter ustrezno in dokazano izkušnost v vodenju ustanov in/ali večjih ali srednje velikih podjetij. Kriteriji so jasno zapisani v pravilniku o organizaciji uradov in služb.
3. Direktor skrbi za uresničitev smernic in ciljev, ki so jih zastavili upravni organi občine na podlagi županovih navodil ter odloča o pristojnostih vodilnih organov ustanove.
4. Direktor nadzoruje upravljanje občine, pri čemer zasleduje najvišjo stopnjo učinkovitosti. Njemu odgovarjajo za izvršitev poverjenih nalog vodje.
5. Trajanje funkcije ne sme presegati županove mandatne dobe. Župan mu vsekakor lahko prekliče imenovanje v primerih, ki jih izrecno navaja pravilnik o organizaciji uradov in služb, vendar po predhodnem sklepu odbora.
6. Direktor pripravi v skladu s programskimi cilji občinske uprave predlog izvršnega programa za upravljanje in razčleni cilje, pri tem tudi upošteva in usklajuje predloge

vodij.

7. Župan lahko dodeli generalnemu tajniku funkcijo direktorja, ko slednji še ni bil imenovan.

47. člen

Tajnik

1. Pravni status in osebne prejemke občinskega tajnika ureja kolektivna pogodba.
2. Generalnega tajnika imenuje župan; v opravljanju svojih dolžnosti je odvisen od župana; sodeluje z vsemi občinskimi organi in jim nudi pravno-upravno pomoč pri usklajevanju uprave z zakoni, statutom in pravilniki.
3. Poleg izvajanja funkcij, ki jih posebej predvideva zakon, tajnik:
 - a) nudi pravno pomoč občinskim organom;
 - b) prisostvuje sejam odbora in sveta s posvetovalno, poročevalsko vlogo in pravno pomočjo ter skrbi za sestavo zapisnikov;
 - c) lahko sklepa vse pogodbe, v katerih je občina stranka, overi zasebne dokumente in unilateralne akte v interesu občine;
 - d) uradom daje navodila in izdaja okrožnice splošnega značaja.
4. Ko direktor ni imenovan, tajnik nadzoruje izvajanje funkcij vodij, usklajuje njihovo delovanje in opravlja naloge, ki jih določa pravilnik za primere neimenovanja direktorja.
5. Generalni tajnik opravlja katerokoli drugo funkcijo, tudi vodstvenega značaja, ki mu jo poverijo pričujoči statut, pravilniki ali župan.
6. Njegov pomočnik je podtajnik, ki ga nadomešča v primeru vakance, odsotnosti ali zadržanosti. Njegov položaj določa pravilnik o organizaciji uradov in služb.

48. člen

Vodstvo

1. Vodje so pristojni za finančno, tehnično in administrativno upravljanje. Med njihove pristojnosti spada tudi sprejemanje vseh aktov, ki zavezujejo upravo navzven in niso v pristojnosti drugih občinskih organov. Vodje izvajajo cilje in programe, ki jih določajo smernice vladnih organov občine in v tem okviru so odgovorni za

pravilnost upravnih postopkov, učinkovitost in rezultate upravljanja.

Njihove pristojnosti so:

a) individualne:

- vodenje in organizacija služb ob spoštovanju največje neposredne odgovornosti pristojnih v izvajanju funkcij in nudenju storitev ter usklajevanju vseh operativnih enot, ki imajo skupnega odgovornega za službo.

b) kolegialne:

- jamčenje, da se dejavnosti vseh operativnih enot v celotni občini usklajujejo pod vodstvom direktorja, če je bil ta imenovan, ali generalnega tajnika v skladu s smernicami odbora in župana. V ta namen je ustanovljena konferenca vodij, katerih delovanje ureja pravilnik o organizaciji uradov in služb.

2. Pravilnik o organizaciji uradov in služb ureja v skladu z zakonskimi in pogodbenimi predpisi status vodij služb in določa način izvajanja funkcij.

3. Vodjam pripadajo še posebej sledeče naloge:

a) predsedovanje komisij pri razpisih in natečajih;

b) odgovornost za zakupne postopke in razpise;

c) sklepanje pogodb;

d) finančno upravljanje z vključeno dodelitvijo sredstev v določena poglavja;

e) izdajanje vseh dovoljenj, koncesij in podobnih odredb, vključno gradbenih koncesij in dovoljenj ter uporabnih in obratovalnih potrdil, ki terjajo predhodne ugotovitve in ocene, tudi diskrecijskega značaja, v skladu s kriteriji, ki jih določajo zakon, pravilniki in splošne smernice;

f) vse odbredbe nalaganja administrativnih sankcij, ki jih predvideva veljavna državna in deželna zakonodaja;

g) vse odbredbe za represijo nezakovitosti v gradbeništvu, urbanistiki in krajinsko-okoljskem pogledu, vključno odredbe prekinjanja del, porušitve in zmanjšanja prejšnjih zgradb v občinski pristojnosti;

4. Vodje izvajajo vse funkcije, ki jim jih dodeljujejo pričujoči statut, pravilniki ali županovo pooblastilo v skladu s slednjimi.

5. V okviru smernic odbora imajo vodje pristojnosti in dolžnosti zasebnega delodajalca; še posebej skrb za vključitev, izobraževanje, motivacijo, vrednotenje in koriščenje njim dodeljenega osebja, kontrola opravljenega dela, vodenje stikov s

sindikati v zvezi s poslovanjem služb, ki jim načeljujejo.

6. Vodje lahko s formalnim ukrepom polpolnoma ali delno poverijo funkcije, ki so jim dodeljene.
7. Akte v pristojnosti vodij lahko prekliče direktor le ob hudi zamudi ali ob daljši nedelavnosti, kar mora izrecno navesti preklicni ukrep, vendar po predhodnem opozorilu vodji o nedelavnosti in zamudi.
8. Vodstvo je v pomoč vsem organom občine, z njimi sodeluje in jim posreduje vse informacije in dokumente. Stike med županom, občinskim odborom in vodjami ureja pravilnik o organizaciji uradov in služb; stike med občinskim svetom in vodjami ureja pravilnik občinskega sveta.

49. člen **Ureditev vodstvenih služb**

1. Pravilnik o organizaciji uradov in služb določa način imenovanja odgovornih za službe in opredelitev vodilnih funkcij. Za imenovanje je pristojen župan.
2. Pravilnik o organizaciji uradov in služb ureja imenovanje odgovornih za službe in urade s kvalifikacijo vodij ali z visoko specializacijo; ti so imenovani tudi s pogodbo za določen čas z javno pravnim položajem ali izjemoma in z utemeljenim sklepom s civilno pravnim statusom, pri čemer ostaja nespremenjena zahteva po ustrezni usposobljenosti.
3. Pravilnik ureja sodelovanje visoko usposobljenih zunanjih sodelavcev pri uresničevanju zastavljenih ciljev, in to s pogodbami za določen čas.
4. V obeh primerih, navedenih v zgornjih odstavkih, določa pravilnik maksimalno trajanje imenovanja, kriterije za določitev višine osebnih prejemkov in pogoje, ki bi narekovali predčasen preklic pogodbe, in to v primeru, da iz utemeljenih vzrokov ni zagamčena dosega načrtovanih ciljev.

50. člen **Ocenjevalna enota**

1. Ustanovljena je ocenjevalna enota za izvajanje funkcij, ki jih predvidevajo zakoni o ureditvi krajevnih ustanov in kolektivne pogodbe za vodje in nameščence krajevnih ustanov.
2. Sestavo, imenovanje, pristojnosti in delovanje enote ureja odgovarjajoči pravilnik.

IV. ODDELEK STORITVE IN ZDRUŽENJA

I. POGLAVJE

STORITVE

51. člen Krajevne javne storitve

1. Javne storitve, ki jih lahko opravlja občina, se delijo na storitve gospodarske in negospodarske pomembnosti. Upravljajo se po zakonskih predpisih.
2. Občinski svet sprejema splošni načrt javnih storitev. Načrt mora navajati: predmet, razsežnost in značilnosti storitev, izbrano obliko upravljanja (po predhodni primerjalni oceni), finančno kritje in kadrovsko zasedbo, cilje pri vodenju posameznih storitev ter načrt finančnih naložb in upravljanja.
3. Načrt storitev je priloga k planskemu in programskemu dokumentu.
4. Ustanovitev nove storitve v okviru občine mora biti opremljena s tehnično-finančnim načrtom, ki naj vsebuje ustrezne utemeljitve glede izbrane oblike upravljanja tudi glede na teritorialno razsežnost in glede na ostale storitve, ki jih občina upravlja.
5. Primerjalno vrednotenje mora upoštevati vse oblike upravljanja, vključno s povezovalnimi po pogodbi, z združenjem občin in konzorcijem, in to tudi po predhodnem programskem sporazumu.
6. Na podlagi izsledkov preverjanja uvaja občina potrebne pobude za izbiro najučinkovitejših oblik upravljanja, ki morajo udejaniti načela seznanjanja, sodelovanja in zaščite občanov uporabnikov.
7. Ne glede na izbrano obliko upravljanja storitev se morajo določiti take oblike odnosov in povezovanja med upravljalcem in občino, ki naj jamčijo zaščito javnih interesov.

52. člen Krajevne javne službe gospodarske važnosti

1. Glede javnih storitev gospodarske važnosti izvaja občina svojo moč v skladu s tozadevnimi državnimi in deželnimi predpisi. Pri tem skuša uravnovesiti uveljavljanje proste podjetniške konkurence z zadovoljitvijo javnih interesov skupnosti.

2. Občina lahko poveri nudenje storitev tudi v formi združevanja z drugimi krajevnimi ustanovami:
 - a) družbam z zasebnim kapitalom preko postopkov javnega značaja;
 - b) družbam z mešanim kapitalom javnim/zasebnim, v katerih je zasebni član izbran z razpisom;
 - c) družbam s celotnim javnim kapitalom, nad katerimi opravlja občina Tržič nadzor podobno kot nad svojimi storitvami in, ki opravljajo glavni del svoje dejavnosti skupno z občino Tržič in z javnimi ustanovami ki dejavnost nadzorujejo.
3. Lastnina omrežij, objektov in drugih premoženjskih dobrin je lahko dodeljena družbam s celotnim javnim kapitalom in ga ni mogoče odsvojiti. V slučaju da področni predpisi predvidevajo ločitev nudenja storitev od upravljanja omrežij je le to lahko poverjeno ustreznim podjetjem izbranih s postopki javnega značaja, ali družbam s celotnim javnim kapitalom, pod pogojem da občina Tržič izvaja nad njimi nadzor podobno kot nad svojimi storitvami, ter da te družbe izvajajo pomembni del svoje dejavnosti z občino Tržič in z javnimi ustanovami ki dejavnost nadzorujejo.
4. Občina identificira optimalni okvir upravljanja služb javnega interesa; v tem smislu deluje v iskanju dogovorov z drugimi javnimi ustanovami, za določiti standard kakovosti in obliko nadzora in kontrole upraviteljev s prednostjo zaščite potrošnikov in uporabnikov.

53. člen **Posebna podjetja in ustanove**

1. Ureditev in delovanje posebnih podjetij in ustanov ureja zadevni pravilnik, ki mora določiti cilje in smernice, postopke za sprejemanje temeljnih aktov, organizacijsko strukturo, računovodske in finančne predpise, oblike nadzora in preverjanja vodenja, za kar skrbijo pristojni občinski organi, in oblike kritja morebitnih socialnih stroškov.
2. Posebno podjetje ima svoj statut, ki ga odobri občinski svet.

II. POGLAVJE **OBLIKE ZDRUŽEVANJA IN SODELOVANJA**

54. člen **Dogovori**

1. Za usklajeno uresničevanje določenih nalog in storitev bčinska uprava lahko sklene namenske dogovore s pokrajino in z drugimi občinami.
2. Dogovor določa čas, način, subjekte, postopke in financiranje za uresničitev sporazuma med strankami; odobriti ga mora občinski svet.

55. člen **Konzorciji**

1. Občina lahko ustanovi za skupno upravljanje ene ali več storitev konzorcij z drugimi občinami ali s pokrajino po določilih, ki jih za posebna podjetja predvidevata zakon in pričujoči statut.
2. V ta namen sprejme občinski svet z absolutno večino članov in v smislu prejšnjega člena dogovor in statut konzorcija.
3. Sestavo in delovanje konzorcija urejata zakon in statut konzorcija.

III. POGLAVJE **SPLOŠNE ODREDBE O ZAVODIH, PODJETIJH, USTANOVAH IN DRUŽBAH Z OBČINSKO** **SOUDELEŽBO**

56. člen **Cilji**

1. Cilji, organizacija in delovanje zavodov, podjetij, ustanov in družb z občinsko soudeležbo morajo biti primerni in usklajeni s funkcijami, ki jih izvaja občina. Ta vsekakor lahko določi okvirne smernice po načelih učinkovitosti in gospodarnosti pri upravljanju.

57. člen **Imenovanje in preklíc imenovanja predstavnikov občine**

1. Za imenovanje predstavnikov občine pri ustanovah, navedenih v prejšnjem poglavju, se izvajajo veljavni predpisi.
2. Predstavniki občine pri ustanovah morajo imeti pogoje za funkcijo občinskega svetnika in utemeljeno usposobljenost za tehnično ali upravno delo, ki jih zagotavljajo opravljeni študij, naloge v javnih ali zasebnih podjetjih in službene

dolžnosti v javnih službah.

58. člen

Usmerjevanje in nadzor

1. Občinski svet usmerja in nadzoruje v prejšnjih členih navedene ustanove tudi s pregledom in odobritvijo njihovih temeljnih aktov, kot določajo zakon in pravilniki ali statuti, ki urejajo njihovo delovanje.
2. V županovi pristojnosti je nadzor upravljanja zavodov, ustanov, podjetij in družb z občinsko soudeležbo.

V. ODDELEK

SOUDELEŽBA OBČANOV IN PRESOJNOST UPRAVNEGA DELA

59. člen

Sodelovanje občanov

1. Sodelovanje občanov - kot posameznikov ali članov - pri oblikovanju smernic, pri izbirah in na splošno pri upravi občine jamči občina z delovanjem zavodov, ki jih sama ustanavlja v skladu z zakonskimi predpisi in na osnovi posebnega pravilnika.
2. Občina spodbuja k soudeležbi v krajevnem javnem življenju državljane Evropske zveze in tu zakonito bivajoče tujce.
3. S tem ciljem priznava, uveljavlja in podpira prisotnost in dejavnosti občanov ter svobodne oblike združevanja, tudi na ravni mestnih četrti. Pri tem namenja posebno pozornost oblikam socialnega prostovoljstva in terciarnim dejavnostim brez dobičkonosnih namenov. Omogoča jim seznanitev s podatki v lasti občine in uvaja ustrezne oblike posvetovanja in sodelovanja.
4. Pravilnik, o katerem govori prvi odstavek, nadalje določa za svobodne oblike združevanja:
 - a) oblike priznavanja;
 - b) oblike uveljavljanja in predpise o podpori; v ta namen je uveden register združenj, porazdeljen na oddelke, iz katerih so razvidni cilji;
 - c) določitev najosnovnejših zajamčenih pravic;

- d) določitev stvarnih meril, ki omogočajo diskrecijsko finančno podporo raznim dejavnostim;
 - e) določitev stvarnih meril za dodelitev vodenja občinskih služb, ki so socialnega, kulturnega in športnega pomena.
5. Občina vzpostavlja oblike povezovanja, soočenja in sodelovanja med po pristojnostih različnimi posvetovalnimi komisijami in ustreznimi združenji, organiziranimi v konzulte, in to kot določa pravilnik v prvem odstavku.
 6. Občina podpira ustanovitev struktur za soudeležbo, da bi zagotovila konstantno monitoriranje krajevnih javnih služb.
 7. Te strukture, ustanovljene v obliki opazovalnic, lahko predvidijo udeležbo poleg javnih, tudi privatnih ustanov, katere predstavljajo širše javne interese, zlasti združenj uporabnikov in potrošnikov.
 8. Ustanovitev opazovalnic iz prejšnjega člena in disciplino njihovega delovanja urejajo primerni pravilniki

I. POGLAVJE VPOGLED IN POSTOPEK

60. člen Pravica vpogleda v akte in postopke

1. Pri zagotavljanju razvidnosti upravnega delovanja in za pospeševanje nepristranskosti omogoči občina vsakomur, ki želi zaščititi pravno pomembno zadevo, vpogled v upravne dokumente, sicer ob upoštevanju tozadevnega pravilnika.

61. člen Smernice o vpogledu v akte

1. Prepisi sklepov sveta in odbora, veljavnih pravilnikov, statutov, tudi statutov morebitnih podjetij z občinsko soudeležbo, so povsem na razpolago občanom.
2. Občina zagotavlja ustrezno objavo seznama strokovnjakov in/ali pisarn strokovnjakov, ki sodelujejo z občinsko upravo.

62. člen

Upravni postopek

1. Če ni zahteve po hitrem postopku, odgovorni seznanjeni z začetkom upravnega postopka osebe, ki jim je namenjen končni učinek postopka; osebe, katerih pristojnost pri postopku določata zakon in pravilnik; poleg teh ugotovljene ali z lahkoto ugotovljive osebe, ki bi jih postopek oškodoval. Potek, oblike in smernice upravnega postopka urejata zakon in občinski pravilnik.
2. Zastopniki javnih in zasebnih interesov, ali zastopniki splošnih interesov, ki so pravno povezani v društva ali odbore, imajo možnost, da se prijavijo k postopku v primeru, da so utrpeli škodo.
3. Na podlagi veljavnih predpisov in po postopkih, določenih v občinskem pravilniku, imajo vsi upravičenci pravico do:
 - a) vpogleda v dokumente postopka;
 - b) predstavitve pisnih pričevanj in dokumentov, če se nanašajo na predmet postopka, jih mora uprava obvezno vzeti v pretres.

63. člen

Obvezna utemeljitev aktov

1. Vsak upravni postopek, tudi tisti, ki zadevajo upravno ureditev, potek javnih natečajev in osebje, mora biti utemeljen, izjema so primeri navedeni v 2. odstavku. V utemeljitvi morajo biti navedene dejanske predpostavke in pravni vzroki, ki so privedli upravo do odločitve glede po preiskovalnih izsledkih.
2. Utemeljitev ni potrebna za normativne akte in akte s splošno vsebino.

64. člen

Statut pravic davkoplačevalcev – Pravica do zahteve po pojasnilu in porok davkoplačevalcev

1. Občinski pravilniki, ki urejajo izvajanje kontrole, preverjanja, izplačevanja in povračila davčnih prihodkov, so v skladu z načeli, ki jih predpisuje statut o pravicah davkoplačevalcev in z morebitnimi spremembami in dopolnili; slednji navaja določila, ki se nanašajo na pravice davkoplačevalcev.
2. Občina zagotavlja popolno obveščanje, seznanjenje, jasnost in razvidnost v

odnosu do davkoplačevalcev. Zagotavlja obenem poenostavitev davčnih postopkov.

3. Kot predvidevajo veljavni predpisi, bo poseben občinski pravilnik urejal uvedbo poroka davkoplačevalcev in pravice do zahteve po pojasnilu.

II. POGLAVJE POSVETOVANJA

65. člen Posvetovanje

1. Občina ima za obliko sodelovanja občanov posvetovanje.
2. Posvetovanje je namenjeno spoznavanju volje občanov glede politično-upravnih smernic, ki jih gre upoštevati pri izvajanju posameznih funkcij, pri upravljanju javnih služb ali javne dobrine.
3. Posvetovanje občanov o občinski upravi jamčijo zagotavljajo sledeče ustanove:
 - a) stalne območne konzulte na javnem zasedanju
 - b) posvetovalna telesa
 - c) rajonski sveti
 - d) posvetovalni referendumi

Načine izvajanja posvetovalnih oblik ureja in določa pravilnik.

66. člen Pristojnosti občinskih konzult

1. V svoji pristojnosti konzulte:
 - a) izrekajo na zahtevo ali na lastno pobudo predhodna mnenja glede občinskih postopkov;
 - b) nudijo občinskim organom predloge za sprejetje aktov;
 - c) oblikujejo predloge za upravljanje in rabo občinskih storitev in dobrin;

- d) izrazijo zahtevo, da se na zasedanja povabijo občinski funkcionarji in/ali izvedenci z obravnavanih področij z namenom, da se problemi osvetlijo.
2. O ustanovitvi in opredelitvi njihovega delovanja govori izvršilni pravilnik.
 3. Predlogi in zahtevki se izročijo predsedstvu sveta in županu. Glede teh se izrečeta občinski svet ali odbor, pač po pristojnosti.

67. člen

Pristojnosti rajonskih svetov

1. Rajonski sveti:
 - a) izrekajo na zahtevo ali na lastno pobudo predhodna mnenja glede občinskih aktov;
 - b) nudijo občinskim organom predloge;
 - c) oblikujejo predloge za upravljanje in rabo občinskih storitev in dobrin;
 - d) zahtevajo, da se na zasedanja povabijo občinski funkcionarji in/ali izvedenci z namenom, da se problemi predstavijo;
 - e) določajo o prednosti v posegih, ki zadevajo teritorij;
 - f) organizirajo dejavnosti za socialno in kulturno poživitev.
2. O njihovi ustanovitvi in o opredelitvi njihovega delovanja govori izvršilni pravilnik.
3. Predlogi in pisni zahtevki se izročijo predsedstvu sveta in županu. O njih se izrekata v okviru svojih pristojnosti svet ali odbor.

68. člen

Posvetovalni forumi

1. Posvetovanje v forumih se odvija v času in prostorih, ki jih določi občinski odbor.
2. Posvetovanje je obvezno, ko ga zahteva vsaj 1/5 občinskih svetovalcev ali vsaj 200 občanov.
3. Zagotovljeno mora biti vsekakor, da:
 - a) so vsi občani obveščeni o razpisu posvetovanj;

- b) so sejni prostori dostopni vsem občanom;
- c) je tema posvetovanja jasno in razumljivo opisana;
- d) so odgovori vprašanih številčno preverljivi.

69. člen

Izsledki posvetovanja

1. Organ, ki je zadolžen, da izda predlog, glede katerega se je izreklo posvetovanje, mora upoštevati na posvetu izraženo voljo pri utemeljevitvi predloga.

III. POGLAVJE

REFERENDUM

70. člen

Posvetovalni referendum

1. Občina priznava posvetovalni referendum za sredstvo sodelovanja občanov v krajevni upravi.
2. Volilni upravičenci so vsi občani, ki volijo občinski svet.
3. Referendum lahko zadeva izključno vprašanja krajevnega značaja.
4. Referendum je obvezen pred ustanovitvijo zveze občin ali pred združitvijo občine z drugo.

71. člen

Zahteva po referendumu

1. Referendum lahko zahteva 1/3 občinskih svetovalcev ali 1.500 volilcev; zanj velja isti način podpisov, ki je predviden za državne referendume.
2. V prošnji je jasno in razumljivo navedeno vprašanje, ki naj bi bilo zastavljeno prebivalstvu. Podpišejo ga prosilci z navedbo svoje usposobljenosti in prepoznavnih podatkov.
3. Prošnja je naslovljena županu; ta razpiše referendum, ki mora biti izveden v treh mesecih po sprejetju, in določi datum in potek glasovanja.

72. člen

Sprejem zahteve po referendumu

1. O sprejetju zahteve po referendumu se izreče komisija, ki jo sestavljajo občinski tajnik, pravobranilec in mirovni sodnik. Upoštevajo se ustreznost zadevnega referendumskega vprašanja, njegova jasnost in razumljivost ter število, usposobljenost in prepoznavnost podpisnikov.
2. Vprašanje mora vsekakor biti tako zastavljeno, da sta možna odgovora "da" ali "ne".
3. Če zahteva izhaja iz občanov, organizacijski odbor lahko zaprosi komisijo za predhodno mnenje o sprejemljivosti vprašanja glede na njegov krajevni obseg in glede na njegovo besedno izrazitev. To zahtevo mora podpreti vsaj 1/20 tistega števila volilcev, ki je potrebno, da je predlog referenduma sprejet.

73. člen

Predpisne smernice za referendum

1. Postopek referendumskega posvetovanja ureja pravilnik o neposrednih oblikah sodelovanja občanov na podlagi načel iz prejšnjih členov in sledečih vodil.
2. Posvetovanje, s katerim je ustrezno seznanjena javnost, poteka v enem prazničnem dnevu. Med glasovanjem so volišča neprekinjeno odprta 12 ur. Štetje glasovnic se mora zaključiti v istem dnevu glasovanja. Hkrati lahko poteka več krajevnih referendmov.
3. Volilna potrdila so dostavljena na dom volilnih upravičencev. Udeležbo pri glasovanju potrjuje podpis volilca v volilni imenik volilnega okoliša.
4. V kolikor bi bili skladni, se bodo predpisi sklicevali na pravila za potek referendmov za razveljavitev državnih zakonov; pravila bodo prilagojena krajevemu obsegu posvetovanja in podvržena poenostavljanju in gospodarnosti.
5. Referendum je veljaven, če se ga je udeležila polovica in en volilni upravičenec.
6. Če je večina volilcev glasovala v prid vprašanja, ga mora občinski svet obravnavati na prvi seji po posvetovanju, in to v roku naslednjih 15 dni.

74. člen

Zadeve, o katerih se ne more izreči referendum

1. Z referendumom se ne glasuje o:

- a) ukrepih glede volitev, imenovanj, preklicev in zapadlosti;
- b) ukrepih, ki zadevajo občinske uslužbence;
- c) pravilniku, ki ureja delovanje občinskega sveta;
- d) občinskem statutu;
- e) ukrepih glede davščin, davkov, oskrbovalnin in pristojbin;
- f) ukrepih, ki zadevajo bilanco;
- g) nujnih ukrepih;
- h) zadevi, o kateri se je že izrekel referendum v zadnjem petletju.

IV. POGLAVJE ZAHTEVKI, PETICIJE IN PREDLOGI

75. člen Upravičenost

1. Vsak občan lahko kot posameznik ali član združenja predstavi občinski upravi zahtevek, peticijo in predloge za boljšo zaščito skupnih koristi.
2. Uprava mora takoj po sprejemu obravnavati zahteveke, peticije in predloge in v 30 dneh po predložitvi odgovoriti interesentom.
3. Izraz zahtevek označuje prošnjo, naslovljeno občini, katere namen je pospešiti poseg za boljšo zaščito skupnih koristi.
4. Izraz peticija pomeni: stališče, prošnja, glasovanje ali prijava.
5. Izraz predlog pomeni: prikaz rešitev, tolmačenj, smernic glede politično-upravnih dejavnosti.

76. člen Oblike vlaganja in obravnave

1. Glede na vsebino so zahtevki, peticije in predlogi namenjeni županu in predsedniku sveta, pač po pristojnostih; nedvoumno morajo biti navedeni vprašanje ali predlagana rešitev, podpis in naslov predlagateljev.

2. Izvod zahtevka, peticije ali predloga je brezplačno izdan izročitelju z datumom izročitve, ko je dokument oddan uradu za knjiženje in arhiviranje.
3. Župan in predsednik sveta jih takoj preučita in sporočita svoje namere glede zadeve ali vzroke za morebitno zakasnjevanje pri njihovi obravnavi.

V. POGLAVJE OBČANOV PRAVOBRANILEC

77. člen

Občanov pravobranilec. Imenovanje, trajanje mandata

1. Ustanovljen je urad občanovega pravobranilca.
2. Občinski svet s sklepom, sprejetim z absolutno večino glasovalcev in s tajnim glasovanjem, imenuje občana, ki prebiva v pokrajini in ki ima pogoje za častnega sodnika prve stopnje.
3. Funkcija je nezdružljiva s podobnim imenovanjem, ki ga je isti osebi že dodelila druga občina.
4. Občanov pravobranilec izvaja svojo nalogo do izteka mandata sveta, ki ga je izvolil, in do umestitve naslednika.
5. Njegova izvoljivost ni zaporedna.
6. Vsak občan, ki izpolnjuje pogoje tega člena, lahko predstavi svojo kandidaturo občinski upravi; ta preveri, ali ima kandidat pogoje, in ga vključi v poseben seznam.
7. Za občanovega pravobranilca mora biti imenovana oseba, ki glede na pripravo in izkušnje daje poročila za neodvisnost, poštenost, pravno-upravno usposobljenost ter za neoseben in nepristranski odnos pri razsojanju.
8. Za občanovega pravobranilca ne more biti imenovan:
 - a) kdor ni izvoljiv za občinskega svetnika;
 - b) parlamentarci, deželni, pokrajinski in občinski svetniki, člani občinskih konzorcijev, člani institucionalnih in nadzornih organov in duhovniki;
 - c) občinski uslužbenci, upravitelji in uslužbenci pravnih oseb, ustanov, ali podjetij, ki

so v pogodbenem razmerju z občinsko upravo ali prejemajo od slednje katerokoli denarno pomoč ali prispevke;

d) kdor dela za občinsko upravo kot neodvisni delavec;

e) kdor je zakonec ali sorodnik do četrte stopnje z občinskimi upravitelji, občinskimi uslužbenci, občinskim tajnikom ali direktorjem.

78. člen

Pristojnosti občanovega pravobranilca

1. Občanov pravobranilec ima nalogo, da nastopi pri organih in uradih občine, da zagotovi spoštovanje pričujočega statuta, občinskih pravilnikov in upoštevanje pravic italijanskih državljanov in tujcev.
2. Občanov pravobranilec mora ukrepati na zahtevo interesentov ali na lastno pobudo, kadarkoli meni, da se je kršil zakon, statut ali pravilnik.
3. Državljanov pravobranilec mora skrbeti, da je prekršek, v kolikor je mogoče, odpravljen. Prizadeti stranki lahko nudi nasvete in napotila, tako da v skladu z zakonom le-ta zaščiti lastne pravice in koristi.
4. Občanov pravobranilec mora nadalje skrbeti, da so vsem državljanom priznane iste pravice.
5. Občanov pravobranilec je porok nepristranskosti in uspešnega delovanja občinske uprave.
6. Njegova dolžnost je prijaviti županu na zahtevo občanov ali na lastno pobudo zlorabe, nepravilno delovanje, pomanjkljivosti in zamude občinskih uradov.
7. Na zahtevo posameznih občanov in/ali ustanov lahko pri vodjah uradov raziskuje vzroke nedejavnosti in zamude v izvajanju posameznih upravnih ukrepov.
8. Pri opravljanju svojih nalog ima pravico do dostopa do uradov in vpogleda podatkov v zvezi s posameznimi postopki, za katere je bil zadožlen.
9. Lahko zahteva brezplačen izvod dokumentov občinske uprave in tistih, na katere se ti sklicujejo.
10. Občanovemu pravobranilcu lahko občani zastavijo javno vprašanje glede zamud v izvajanjih, ki so v pristojnosti drugih javnih uprav. V tem primeru se bo pozanimal neposredno pri pristojni upravi ali pri njenem občanovem pravobranilcu.

11. Lahko se pritoži sodni oblasti zaradi suma kaznivega dejanja, ki ga je ugotovil med svojim delovanjem.
12. Do konca meseca januarja predstavi občanov pravobranilec županu in predsedniku sveta poročilo o opravljenih posegih in o primerih slabega delovanja, ki jih je odkril med opravljanjem svojih nalog.

79. člen

Preklic imenovanja. Oprostitve od obveznosti

1. Občanov pravobranilec je podvržen preklicu imenovanja le zaradi dokazane nedelavnosti.
2. Zadevni ukrep izda občinski svet z večino dveh tretjin izvoljenih članov.
3. Dolžnosti je lahko oproščen tudi z lastno odpovedjo.
4. Izgubi pravico do opravljanja naloge ob izgubi italijanskega državljanstva ali zaradi enega izmed vzrokov nezdružljivosti funkcij, ki jih navaja 8. odstavek 77. člena.

80. člen

Operativni stroški. Doklade

1. Občinski svet določi sredstva in doklado za delovanje urada občanovega vobranilca.

VI. ODDELEK

FINANCE IN RAČUNOVODSTVO

81. člen

Računovodstvo, finančna dejavnost in viri

1. Računovodsko poslovanje občine ureja zadevni zakon v okviru pravilnika o računovodstvu.
2. Na področju javnih financ ima občina finančno samostojnost, ki temelji na zagotovljenih lastnih sredstvih in prenosih, in avtonomno davčno oblast na področju davkov, prispevkov in cen.
3. Za lastne storitve določa občina cene in protivrednosti za koristnike, vendar ne v posplošeni obliki, ampak kot dejanski in zavesten prispevek k stroškom.

82. člen

Proračun, finančno načrtovanje in obračun

1. Občinski svet sprejme vsako leto proračun za naslednje leto ob upoštevanju načela enotnosti, anuitete, splošnosti, popolnosti, verodostojnosti, finančne uravnovešenosti in javnosti. Proračunu so priloženi poročilo o predvidevanjih in načrtih, večletni proračun in priloge, ki jih določa zakon.
2. Občinski svet sklepa o obračunu upravljanja in o pojasnevalnem poročilu odbora, v katerem so podane ocene upravne učinkovitosti glede na načrte in izdatke.
3. Pri preverjanju splošne proračunske uravnovešenosti občinski svet ugotavlja izvajanje programa. Po potrebi ustrezno ukrepa za ponovno vzpostavitev finančne izenačenosti.
4. Navedeni računovodski dokumenti so sprejeti v času in v obliki, kot predvidevajo finančni in računovodski pravilnik in morebitna zadevna dopolnila ali spremembe.
5. Ustanove z občinsko sodelujočbo posredujejo občinskemu odboru in programski konferenci svetnikov proračun in obračun v skladu s pravili statuta ustanove. Izpis bilance/obračuna je priložen proračunu občine.

83. člen

Premoženje

1. Premoženje občine sestavlja celota dobrin, tudi v državni lasti, občinskih aktivnih in pasivnih obveznosti, ki so podvržene cenitvam; na podlagi njihovega izračuna in odgovarjajoče vsote je določena čista premoženjska vrednost.
2. Občinsko premoženje, ki ga občina ne uporablja v lastne ali socialne namene, mora biti dano v najem. Državno imetje se lahko daje v najem za protiplačilo, ki ga določi občinski odbor.

84. člen

Gospodarsko-finančni pregled

1. Zbor preglednikov računov je organ računovodskega sodelovanja in posvetovanja pri občinskem svetu; njemu odgovarja, bodisi da potrjuje pravilno delovanje občinske uprave bodisi da predlaga oblike učinkovitejšega delovanja, storilnosti in gospodarnosti pri upravljanju.

2. Občinski svet izvoli tričlanski kolegij preglednikov tako, da vsak svetnik voli dva člana.

Člani postanejo:

- a) eden izmed vpisanih v register računskih revizorjev, ki ima vlogo predsednika zbora;
- b) eden izmed vpisanih v register diplomiranih komercialistov;
- c) eden izmed vpisanih v register knjigovodij.

Za predsednika je izvoljen kandidat, vpisan v register računskih revizorjev, ki je prejel največ glasov. V primeru enakega števila glasov je izvoljen anagrafsko najstarejši revizor. Ostala dva člana sta izvoljena izmed vpisanih v register diplomiranih komercialistov in vpisanih v register knjigovodij, ki sta vsak v okviru svoje skupine prejela največ glasov (v primeru enakega števila glasov ima prednost najstarejši). Finančni in računovodski pravilnik in morebitna zadevna dopolnila ter spremembe urejajo vse ostale pojave v zvezi z obravnavanim.

3. Podvrženi so pravilom o neizvoljivosti in izgubi imenovanja, ki jih navaja 2399. člen civilnega zakonika.
4. O preklicu ali izgubi imenovanja sklepa občinski svet, potem ko je župan formalno obdolžil zainteresiranca; ta vsekakor lahko predstavi svoje utemeljitve v roku 15 dni.
5. V primeru nadomestitve enega revizorja, dodeli svet to funkcijo prvemu izmed neizvoljenih iz te skupine. Če ni prvih neizvoljenih, občinski svet izvoli novega člana glede na kategorijo pripadnosti. Novoizvoljeni obdrži funkcijo do konca mandata zbora revizorjev.
6. Mandat članov zbora revizorjev traja tri leta; ponovno so izvoljivi le enkrat, in to ko ni bilo dokazov o neizpolnjevanju dolžnosti.
7. Honorar članov zbora določa občinski zbor po veljavnih predpisih.

85. člen

Opravljanje nalog

1. Zbor revizorjev izvaja v popolni avtonomiji naloge, ki so mu dodeljene na podlagi zakona. Odgovarja za verodostojnost svojih potrdil in skrbno izpolnjuje dolžnosti kot pooblaščenec. Če zbor ugotovi hude nepravilnosti v upravljanju ustanove, mora to sporočiti občinskemu svetu v roku 5 dni.

2. Pri opravljanju funkcije kontrole in nadzora računovodstva in finančnega upravljanja imajo pregledniki računov pravico vpogleda v akte in dokumente ustanove in dostopa do ustreznih uradov. Za preverjanje se lahko poslužijo tudi vzorčne raziskave.
3. Ob pregledu obračuna uprave predsednik zbora predstavi spremno poročilo, sestavljeno na podlagi zakona, in predseduje seji svetnikov skupaj z ostalimi izvoljenimi revizorji.
4. Odbor in svet se lahko posvetujeta z revizorji glede specifičnih upravnih zadev in glede njihovih pripomb o delovanju uprave. Zato se slednji lahko udeležijo sej obeh organov.

86. člen

Prijave svetnikov glede upravnih zadev

1. Vsak svetnik lahko prijavi zboru preglednikov računov zadeve, ki se tičejo uprave in so zanj nesprejemljive. Zbor bo to upošteval in o tem poročal na prvi sklicani seji sveta.
2. Če prijavo vloži $\frac{1}{4}$ svetnikov, mora zbor preglednikov računov takoj preveriti zadevo in o izsledkih poročati svetu v roku petih dni.

87. člen

Nadzor upravljanja

1. Občina izvaja na podlagi veljavnega zakona nadzor nad upravljanjem, da preveri stopnjo izvedbe programskih ciljev in da jamči optimalno stopnjo učinkovitosti in uspešnosti ter gospodarnost pri uresničevanju zgoraj omenjenih ciljev in nasplošno celotnega delovanja ustanove.
2. Uporabljene organizacijske postopke in metodologije ureja pravilnik o računovodstvu.

VII. ODDELEK

PREHODNI IN KONČNI PREDPISI

88. člen

Spremembe statuta

1. Morebitni predlogi za spremembo pričujočega statuta morajo biti odobreni po zakonskih določilih.

2. Zavrnjene predloge je mogoče ponovno predložiti šele po izteku vsaj enega leta od glasovanja, ki jih je zavrnilo.
3. Sklep o popolni razveljavitvi tega statuta ni veljaven, če se hkrati ne sprejme novega, ki se izvaja od dne, ko stopi v veljavo.

89. člen

Začetek veljavnosti

1. Statut je objavljen v Deželnem Uradnem listu in razobešen na občinski razglasni deski 30 zaporednih dni.
2. Župan pošlje statut, s potrdilom o opravljeni objavi (glej prejšnji člen) Ministrstvu za notranje zadeve, da se ga vključi v uradni seznam statuten.
3. Pričujoči statut stopi v veljavo trideset dni po objavi na razglasni deski občine.
4. Občinski tajnik pripiše izvirniku statuta izjavo o vstopu v veljavo.

Izjavljam, da ta Statut, sestavljen iz 90 členov, stopi v veljavo danes, 28. julija 2003.
Tržič, 28.07.2003 GENERALNI TAJNIK
podpisan dr. Carmine Cipriano